

5. E

Úkoly jsou stanoveny po dobu uzavření školy (pravděpodobný termín 11.3. – 13.4.2020). Jak si je student rozdělí po tuto dobu je zcela v jeho kompetenci. Úkoly budou kontrolovány první hodinu po opětovném nástupu do školy. Forma vypracování bude hodnocena.

1. Doplňte si podle internetových stránek pracovní list o ochraně přírody ČR

Inspirace:

<http://www.ochranaprirody.cz/>

https://www.mzp.cz/cz/obecna_ochrana_prirody_krajiny

2. V přiložené prezentaci Obyvatelstvo + sídla si vypište poznámky a dále zodpovězte následující otázky.

Většina obyvatel ČR žije ve městech či na venkově?

V jakých oblastech žije nejvíce obyvatel?

Ve vesnicích pracují lidé především v jakých odvětvích?

Kolik obyvatel má velkoměsto? Jaká znáš velkoměsta ČR?

Památky UNESCO? Vypiš si alespoň 7 českých – možnost referátu (témata si rozdáme během první kontaktní výuky)

3. a) Níže naleznete text, který si přečtete a vypište si poznámky do sešitu

b) Odpovědi na následující otázky si zapiš do sešitu

- ▶ **OD ROKU 2000 – Kolik krajů?**
- ▶ **V ČELE KRAJE stojí kdo - funkce?**
- ▶ **V PRAZE stojí v čele kdo - funkce?**
- ▶ **OKRESY - NIŽŠÍ JEDNOTKY STÁTNÍ SPRÁVY – kolik jich je?**
- ▶ **OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ – kolik jich je?**

Historie vzniku krajů ČR

Vzniku dnešních krajů předcházely velké změny a několikero dělení území. První zmínka o vzniku krajů v našem státě pochází z 13. století, z doby vlády Přemysla Otakara II. Tohle dělení zde zůstalo s menšími změnami až do roku 1918. V roce 1918 se území dnešní ČR rozdělilo na 3 země: Čechy, Morava a Slezsko. V období druhé světové války (1939–1945) dochází k dalším změnám a území je rozděleno na protektorát Čechy (Böhmen) a protektorát Morava (Mähren) (→ obr. 2). Po skončení 2. světové války se území znovu dělí, a to na Čechy a Moravskoslezsko. Tohle dělení zůstalo pouze 4 roky. V roce 1949 bylo obnoveno dělení území na kraje a v té době vzniklo 13 krajů a hlavní město Praha, což se hodně podobalo současnému rozčlenění na kraje. Jako by toho nebylo málo, v roce 1960 (→ obr. 3) dochází k dalším změnám a vzniká 7 zcela nových krajů: Středočeský, Severočeský, Západočeský, Jihočeský, Východočeský, Jihomoravský, Severomoravský, které vydržely do roku 1989. Pak se stav vrátil zpět k původním 13 krajům a hlavnímu městu Praha. Nynější podobu získaly kraje až v roce 2000, kdy vzniklo 14 krajů včetně území hlavního města Prahy (→ obr. 1).

Obr. 2 – Protektorát Čechy a Morava, část československého území okupovaná nacistickým Německem v letech 1939–1945

Obr. 3 – Mapa rozdělení krajů od roku 1960 do roku 1989

Symbyly krajů

Na žádost některých krajů byly jejich názvy v roce 2001 změněny. Ostrovský se změnil na Moravskoslezský, Brněnský na Jihomoravský a Budějovický na Jihočeský. Každý ze 14 krajů ČR má svoji vlajku (→ obr. 5) a znak.

Znak i vlajka jsou rozděleny na 4 pole.

V prvním poli je historický znak země, k níž náleží většina nově ustaveného kraje. Ve druhém poli je klíčový znak krajského města. Třetí pole zobrazuje současné či tradiční dílčí prvky kraje. A ve čtvrtém poli se nachází znak země nebo odkaz na historii území, ke kterému kraj náleží.

Kompetence kraje

Se zřízením krajů přešly některé povinnosti na něj. Například vyhlašuje přírodní památky či rezervace. Stará se o správu silnice 2. a 3. třídy. Schvaluje jízdní řády veřejné dopravy. Zřizuje střední školy.

Obr. 4 – Registrační značka osobního vozidla – vydaná po 1. 5. 2004, kdy Česká republika vstoupila do EU.

Obr. 5 – Vlajka Středočeského kraje

